T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/279
KARAR NO : 2023/486
KARAR TR : 19/06/2023

ÖZET: 618 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, geminin seferden men edilmesi işleminin idari yargıda dava konusu yapılmaması karşısında, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesi uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :F.G
Vekili : Av. C. M
Davalı : İstanbul Liman Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacının kaptanı bulunduğu gemi hakkında İstanbul Bölge Liman Başkanlığınca, çatışmaya sebep olacak seyir ve manevra yapılması sebebiyle 618 sayılı Limanlar Kanunu'nun 2. maddesi ile yürürlüğe girmiş olan Limanlar Yönetmeliği'nin 8/1. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile 618 sayılı Kanun'un 13. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak aynı Kanun'un 11. maddesi uyarınca 60.000 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 07/12/2022 tarih ve E.810 sayılı işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 12. İdare Mahkemesi 12/01/2023 tarih ve E.2022/2948, K.2023/70 sayılı kararı** ile, *" davacı hakkında 618 sayılı Limanlar Kanunu'nun 11.maddesi ve Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin işlemin tesis edildiği, Limanlar Kanunu ve Kabahatler Kanunu uyarınca tanzim edilen idari para cezasının görüm ve çözüm yerinin Sulh Ceza Mahkemeleri olduğu, dolayısıyla yargılamagörev ve yetkisininAdli Yargı Mercileriolmasınedeniyledavanın görev yönünden reddi gerektiği sonucuna varılarak"* davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin 24/02/2023 tarihinde kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili, bunun üzerine idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

B. Adli Yargıda

4. **İstanbul 3. Sulh CezaHâkimliği 31/01/2023 tarih ve D.İş. No. 2023/637 sayılı kararı**ile, Uyuşmazlık Mahkemesinin konu ile ilgili emsal kararını göstererek ve idari para cezası yanında geminin seferden men edildiğini belirterek, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar itiraz edilmeksizin 08/03/2023 tarihinde kesinleşmiştir.

5. Davacı vekilinin, ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemine dair dilekçesi üzerine dava dosyaları, adli yargı yerince Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 618 sayılı Limanlar Kanunu'nun 2. maddesi şöyledir:

"Türkiye limanlarına girip çıkan bütün gemiler ve deniz araçları bu Kanun hükümlerine tabidirler. Limanların sınırları ile kamu limanlarının yetki alanlarını belirleyen deniz koordinatları, limanlara gelen gemilerin ve gemi dışında kalan her türlü deniz aracının liman içinde seyir, demirleme, rıhtım ve iskelelere yanaşma, şamandıralara bağlama ve buralardan ayrılmalarında uyulacak kurallar ile ticaret eşyası, patlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddelerin boşaltma ve yükleme yöntemini, yer ve zamanlarını, gemilerin limanda kalabilecekleri süreleri, çevre kirliliğinin önlenmesi ile limanda düzen ve disiplinin sağlanmasına ilişkin diğer hususlar Denizcilik Müsteşarlığınca çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir."

7. Bu Kanun'un 11.maddesi şöyledir:

"İşbu Kanun ile ikinci maddede mezkür yönetmeliklere muhalif hareket edenlere liman başkanı tarafından beşyüz Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir."

8. Limanlar Yönetmeliği'nin *"Genel esaslar"* başlıklı 8. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Liman idari sahasında seyreden, kıyı tesisinde bulunan veya demirde bekleyen gemi ve deniz aracı ile kıyı tesisi ilgilileri ve diğer ilgililer; bu Yönetmelik ile ulusal ve uluslararası mevzuat hükümleri çerçevesinde seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyetine yönelik olarak liman başkanlığınca verilen talimatlara uymakla yükümlüdürler."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

10. Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükme bağlanmış; *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birincifıkrasında ise *"idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir"* düzenlemeleri yer almıştır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Ali ÖZGÜR'ün katılımlarıyla yapılan 19/06/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

12. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, 618 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

14. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

15. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, idari yargının görev alanına giren bir yaptırım kararının verilmiş ve bunun dava konusu edilmiş olması halinde idari yargının bu davaya ve aynı maddi olaya ilişkin idari para cezası kararına karşı açılan veya açılacak davaya da bakacağı kuşkusuzdur.

16. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuzgörev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren idari yaptırım kararının da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararınhukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir (Uyuşmazlık Mahkemesi, E.2022/228, K.2022/294, 31/3/2022, § 22-23).

17. Dosyanın incelenmesinden, davacının kaptanı olduğu Burhan Dizman isimli genel kargo gemisi hakkında verilen idari para cezasının dava konusu yapıldığı, geminin seferden men edilmesi işlemine karşı ise olumsuz görev uyuşmazlığının çıktığı tarih itibarıyla herhangi bir dava ya da başvurunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

18. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesindebelirtilen idari

yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu salt idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin 31/01/2023 tarih ve D.İş. No. 2023/637 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliğinin 31/01/2023 tarih ve D.İş. No. 2023/637 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

19/06/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Ali
ARSLAN	BALLI	ÖZGÜR